GEMEENTE HEERENVEEN

Memo

Aan

College B&W

Van

A. de Boer

Datum

27 augustus 2020

Gewijzigd meerjarenperspectief

Bij het cijfermatig opstellen van de begroting 2021 en het meerjarenperspectief 2022-2024 zijn verschillen naar voren gekomen. De uitkomsten van de begroting komen niet overeen met de gepresenteerde cijfers, zoals die zijn opgenomen in de perspectiefnota 2020.

In deze memo zijn de verschillen opgenomen en wat de oorzaak is van deze verschillen en de inspanningen die de afdeling BFJz heeft gedaan om de verschillen te achterhalen.

De oorzaak

Vanaf de begroting 2018 is er begonnen met het automatisch overzetten van de begroting in een nieuw digitaal systeem (lias).

1. Incidentele uitkomsten vermengd met structurele uitkomsten

De oorzaak van de verschillen zit in de beginstanden van de jaarschijven. Hierin zijn de incidentele uitkomsten 'vermengd' met de structurele uitkomsten. Het gevolg hiervan is dat de beginstanden (vanaf de jaarschijf 2020) te positief zijn weergegeven.
Uit de analyse is gebleken dat er bij de overzetting van de begroting 2018 naar het nieuwe systeem geen onderscheid is gemaakt tussen de incidentele en structurele uitkomsten. Het incidentele positieve saldo is opgenomen in de structurele beginstand van de begroting. De vermenging van incidentele en structurele uitkomsten heeft ook plaatsgevonden bij de begroting 2020.

2. Overschot precario

In het document van de perspectiefnota 2017 zijn de baten van de precarioheffing van € 3,2 miljoen, de storting in de reserve van € 1,9 miljoen en het te besteden bedrag van € 1,3 miljoen, correct opgenomen. Het te besteden bedrag werd incidenteel ingezet voor incidentele lasten. In de begroting van 2018 is de eindstand van de perspectiefnota 2017 (structureel en incidenteel) ten onrechte gepresenteerd als één structureel bedrag. Vanaf 2022 ging het hierbij om het overschot van de precario van € 1,3 miljoen.

Naast de fout in de tabellen in de perspectiefnota's en begrotingen is het overschot van de precario ook niet correct verwerkt in het financiële systeem. In het financiële systeem zijn de baten van de Precario van € 3,2 miljoen (later verhoogd met € 140.000) correct opgenomen tot en met 2021. Hetzelfde geldt voor de storting in de algemene reserve van € 1,9 miljoen. Omdat het overschot van € 1,3 miljoen niet afzonderlijk in de begroting zichtbaar is, is dit incidentele budget abusievelijk verdisconteerd in de structurele beginstand.

Verschillen begroting 2021 en meerjarenperspectief 2022-2024

Jaar	2021	2022	2023	2024
Uitkomst perspectiefnota 2020	467	-720	-762	-778
Correctie begroting 2021 *	-1.066	-2.778	-2.621	-1.981
Beginsaldo begroting 2021	**-599**	**-3.498**	**-3.383**	**-2.760**
Mutatie algemene uitkering **	562	1.396	609	413
Mutaties investeringsagenda ***	270	602	820	835
Saldo begroting 2021	**233**	**-1.500**	**-1.955**	**-1.512**

* Dit is gespecificeerd in de onderstaande tabel.

** Mutatie algemene uitkering: dit is de mutatie algemene uitkering 2021; er is nog geen rekening gehouden met overige mogelijke mutaties in de begroting 2021.

*** Mutaties investeringsagenda: dit is de vertaling van het financieel effect van het aangenomen amendement over de investeringsagenda.

Uit de analyse is naar voren gekomen waar de afwijkingen zijn ontstaan. Zoals in het onderstaande overzicht is te zien, zijn de mutaties over meerdere jaren te herleiden.

Uitkomsten begroting 2020-2025		**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
1	Incidentele uitkomsten vermengd met structurele uitkomsten	-1.074	-760	-1.021	-1.117	-1.117	-1.117
2	Overschot precario			-1.396	-1.396	-1.396	-1.396
3	Stelposten	-33	-327	-327	-109	557	557
4	Afrondingsverschillen	42	21	-34	1	-25	-25
Totaal correctie begroting		**-1.065**	**-1.066**	**-2.778**	**-2.621**	**-1.981**	**-1.981**

Wat hebben we gedaan?
Toen het probleem zichtbaar werd, zijn de cijfers meerdere keren, vanuit verschillende invalshoeken, tegen het licht gehouden. Daarbij zijn door de financieel adviseurs van de afdeling BFJz stapsgewijs de cijfers geanalyseerd. De aandacht is volledig gericht op een juiste verwerking van alle gegevens in het financiële systeem (Key2f). Omdat dit niet de gewenste antwoorden gaf zijn ook de diverse documenten, perspectiefnota's en (meerjaren-)begrotingen in het onderzoek betrokken. Zo zijn de cijfers vanaf de perspectiefnota 2017 tot en met de begroting 2020 in de analyse meegenomen.

Van daaruit is er per document verder geanalyseerd. Toen is duidelijk geworden dat er diverse oorzaken zijn van de verschillen. Er is toen meteen geschakeld naar de directie. Ook is er toen een eerste analyse gedeeld.

Volgend op de werkzaamheden die door de afdeling BFJz zijn gedaan, is er ook een externe adviseur ingehuurd. Deze adviseur heeft samen met de eigen financieel adviseurs de verklaringen van de verschillen gestaafd. De externe adviseur kwam tot dezelfde conclusie. Deze conclusie is ook opgenomen in het rapport van de externe adviseur.

Extern advies
Naast deze analyse is door een externe adviseur gevraagd om aanbevelingen te doen, om de kans zo klein mogelijk te maken, dat dit probleem zich in de toekomst nog een keer voor zal doen. In het rapport is ook opgenomen op welke gebieden de begroting van de gemeente Heerenveen nog niet (helemaal) voldoet aan de voorschriften (Besluit Begroting provincies en gemeenten; BBV). Deze aanbevelingen hebben geen causaal verband met de ontstane problematiek, maar helpen ons wel verder om de kwaliteit van de begroting te verhogen.

<u>Begroting 2021</u>
De externe adviseur zal samen met de afdeling financiën ook de controles uitvoeren tijdens de begroting 2021. Bij deze controles zullen de genoemde aanbevelingen uit het rapport worden meegenomen.

Bijlage: extern advies